

Liška, Jaroslav

Jaroslav Liška se narodil 6. ledna 1917 v Roškopově. Otce nepoznal, neboť padl čtyři dny po jeho narození v první světové válce. Když mu byli tři roky, zemřela i jeho matka. Malého Jaroslava potom vychovávala teta Portychová v Horní Nové Vsi, kde také vychodil pět let obecné školy. Poté navštěvoval první ročník měšťanky v Lázních Bělohradě a klasické gymnasium v Hradci Králové. Po maturitě nastoupil na důstojnickou leteckou školu v Prostějově. „Mým vzorem byl vždy o dvanáct let starší bratr Bohumil. Právě on mě přivedl k létání a na leteckou školu,“ vzpomíná Jaroslav Liška.

Starší bratr Bohumil stál po okupaci Československa v roce 1939 i u Jaroslavova odchodu do zahraničního odboje. Odchod přes Polsko do Francie připravovali delší dobu, ale až do poslední chvíle se jim ho podařilo utajit. „Své dívce jsem o tom řekl hodinu před odchodem,“ vypravuje válečný veterán. „S Bohoušem jsme byli velcí vlastenci. Já jsem krátce před odchodem do Polska navštívil Kozákov. Byl nádherný slunečný den a když jsem se rozhlížel po okolí, říkal jsem si, že za tuto krásnou vlast stojí za to položit i život.“

Z polského přístavu Gdyně se Jaroslav Liška dostal lodí Chrobry do Francie, kde v Paříži čekal na vyřízení žádosti o vstup do Cizinecké legie. Zde se měl také sejit se svým bratrem Bohumilem. „Ten se ale nechal přemluvit Ludvíkem Svobodou, že Slované by měli bojovat proti nacistům společně, a zůstal v Polsku. Nakonec byl zatčen sovětskou NKVD a až do února 1941 vězněn,“ s hořkostí vypravuje Jaroslav Liška, který potom do kapitulace Francie působil ve výcvikovém středisku bombardovacího letectva v Tours.

V srpnu 1940 skládá Jaroslav Liška přísahu anglickému králi Jiřímu VI. a je přijat do RAF. Působí u slavné 311. bombardovací perutě jako telegrafista. „Pilotů bylo dost, ale málo navigátorů a žádní telegrafisté. Proto jsem se přeškolil na telegrafistu a v této funkci prožil celou válku.“ Do července 1941 odlétal jako první důstojník u squadrony 200 operačních hodin, účastnil se bombardování nepřátelských cílů po Evropě. Řada jeho kamarádů zahynula, on sám, jak říká, měl obrovské štěstí. „Několikrát nás zasáhla protiletadlová palba, ale já jsem vždy vyvázl se zdravou kůží. Často jsem vylezl do pozorovací věže a fotografoval krajinu nebo vybuchující protiletadlové granáty. Jednou jsem se vrátil na své sedadlo, na které si pilot dal čepici. Byla v ní díra od střely. Fotografování mi tak zachránilo život,“ vypravuje perfektní češtinou sedmaosmdesátiletý letec.

Na podzim 1941 dostal Jaroslav Liška nabídku od anglického ministerstva letectví, které tehdy dávalo dohromady zkušené posádky pro přelety nových letadel z Kanady do Anglie. S pilotem V. Kordou pak na letounech Hudson a Ventura absolvovali několik přeletů přes Atlantický oceán, 16. dubna 1942 dokonce první v historii československého letectva. Po návratu do Anglie se Jaroslav Liška opět dostává ke své „třistajedenáctce“. Jejím novým úkolem nyní bylo vyhledávání a ničení německých ponorek v Biskajském zálivu a dlouhé hlídkování nad mořem. Jako zkušený radiotelegrafista se Jaroslav Liška dostává i k 8. americké letecké armádě, kde se účastní bombardování s legendární B-17. „Asi deset náletů jsem absolvoval i se svým

bratrem Bohumilem,“ hrdě vzpomíná Jaroslav Liška, který poté přešel k Czechoslovak Air Force Transport Pool. Tato jednotka zajišťovala dopravu vojenského materiálu na spojenecká letiště v západní Evropě, v Itálii, na Korsice, v Africe a Asii.

Koncem války je Jaroslav Liška povýšen na kapitána letectva a jako britský důstojník v létě 1945 několikrát navštěvuje milovanou vlast. „Měl jsem v té době po autohavárii problém s ruským vojákem, který nám chtěl sebrat auto. Měl štěstí, že jsem neměl nabitý revolver, jinak by z toho byl mezinárodní konflikt. Už tehdy jsem nějak cítil, že vývoj u nás nejde tím správným směrem.“

Na podzim 1945 se Jaroslav Liška i s manželkou vrací zpět do Československa. Působí na letišti v Hradci Králové, kde je jeho bratr Bohumil velitelem. Má však problémy s bytem, cítí zášť a nenávisť k anglickým letcům a nakonec se v roce 1946 rozhoduje k návratu do Anglie. „Rozhodl o tom výsledek tzv. svobodných voleb v roce 1946 a potom i příhoda, kdy chtěli oběsit mého bratrance, který se jako kluk příznivě vyjádřil o generálu našich legií na Sibiři Gajdovi. Odešel jsem legálně, neboť kdo sloužil v RAF, mohl se vrátit do Anglie a dostal britské občanství.“

Vývoj v Československu pozorně sledoval, navíc dovážel do Anglie ovoce od pražské firmy Šnajdr. Zlom nastal po únoru 1948, firma Šnajdr byla znárodněna, ale hlavně bratr Bohumil vyhozen z armády a degradován na vojína. „Bohouše degradoval na vojína Ludvík Svoboda a podruhé tak vstoupil do jeho života. Navíc byl Bohouš více než rok vězněn v československém koncentračním táboře, zdůrazňuji československém koncentračním táboře na Mírově,“ stále se zlobou v hlase vzpomíná válečný veterán. „Bratrovi jsem nechtěl ještě více uškodit, tak jsem mu raději ani nepsal. Až dopis, který jsem dostal od Jurky Sehnala a v němž mně psal, že Bohouš mě moc postrádá, toto změnil. Bratrovi jsem začal psát a v letech 1964 a 1968, podruhé rok před jeho smrtí, jsem ho i navštívil.“

Jaroslav Liška pracoval v Anglii jako úředník a obchodník, založil i vlastní obchodní firmu Lexim. S manželkou Rose Mary žijí ve vesnici Chipperfield, mají dceru Annu Marii, syny Richarda a Stevena, tři vnoučata a dvě pravnučky. Na svůj věk je velice aktivní a při tom, že téměř 40 let žije v Anglii, zná skvěle svou vlast. Svědčí o tom i příhoda, když při návratu z návštěvy Pecky před Vřesníkem připomíná, že v blízkosti silnice je tvrz Bělušice, kterou jako kluk prozkoumával.

Plk. Jaroslav Liška získal během války čtyřikrát československý válečný kříž 1939, dvakrát čs. medaili Za chrabrost, čs. medaili Za zásluhy 1. stupně a čs. pamětní medaili se štítky Francie a Velké Británie. Z britských vyznamenání mu byly uděleny Star 1939-1945, Air Crew Europe Star, Atlantic Star, Defence Medal a War Medal.

Agenda: [Propagace města](#)

Aktualizováno:

19.3.2021